

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу

07/01-94М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійного вивчення навчальної
дисципліни **«Мейджор: Управління міжнародним бізнесом»**
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства»
спеціальності ДЗ «Менеджмент»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 6 від 16.02.2026 р.

Методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Мейджор: Управління міжнародним бізнесом» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності D3 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Жемба А. Й., Адамчук Т. Л. Рівне : НУВГП, 2026. 33 с.

Укладачі:

Жемба А. Й., к.е.н., доцентка кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу;

Адамчук Т. Л., страша викладачка кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Відповідальний за випуск:

Гарнага О. М., д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Керівник групи забезпечення ОПП:

Гарнага О. М., д.е.н., професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Попередня версія 06-01-90М

© А. Й. Жемба,
Т. Л. Адамчук, 2026
© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Тематика практичних занять та самостійної роботи	5
Практичне заняття №1	5
Практичне заняття №2	6
Практичне заняття №3	7
Практичне заняття №4	8
Практичне заняття №5	9
Практичне заняття №6	10
Практичне заняття №7	11
2. Тестові завдання для самоконтролю	13
3. Зміст самостійної роботи студентів	28
4. Список рекомендованої літератури	30

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Управління міжнародним бізнесом» спрямована на формування професійних здібностей фахівців з міжнародних економічних відносин на рівні міжнародних вимог, забезпечення їх конкурентоспроможності на ринку праці, набуття студентами знань і вмінь з міжнародного бізнесу та реалізації їх у майбутній професійній діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління міжнародним бізнесом» є формування системи теоретико-прикладних знань про сучасну роль, функціональне наповнення та інструментарій міжнародного бізнесу у конкурентному середовищі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління міжнародним бізнесом» є дослідження особливостей функціонування міжнародного підприємства; вивчення форм організації та інструментів державного регулювання міжнародного бізнесу; вивчення економічного потенціалу країн світу та України з метою виявлення об'єктивних і суб'єктивних умов організації спільних з іноземним капіталом підприємств, транснаціональних корпорацій; аналіз комерційної діяльності міжнародного підприємства, його стратегії та структури; опанування форм організації операцій та фінансового механізму функціонування міжнародного бізнесу, а також особливостями управління міжнародною фірмою. В результаті вивчення дисципліни, фахівець міжнародних економічних відносин повинен знати і розуміти економічні основи діяльності суб'єктів підприємницької діяльності на міжнародних ринках.

Дисципліна забезпечує здобувачам вищої освіти набуття та розвиток наступних *компетентностей*:

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти одержують *програмні результати навчання*:

ПРО7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПР14. Уміння виявляти проблеми щодо розвитку підприємства з метою підвищення його конкурентоспроможності

ПР18. Володіння навичками управління інвестиційною діяльністю (в т.ч. інноваціями).

ПР20. Уміння оцінювати та обґрунтовувати застосування новітніх технологій в сфері управління підприємством.

ПР21. Уміння управляти інтелектуальним бізнесом підприємства.

1. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Практичне заняття 1.

Загальна характеристика міжнародного бізнесу. Світові ринки і центри ділової активності

Мета: дати визначення міжнародного бізнесу, сформулювати мету вивчення дисципліни, вияснити загальні поняття дисципліни, вивчити ринки різних країн та регіонів, проаналізувати можливість виходу бізнесу на ринки інших країн.

План

1. Загальна характеристика теоретичних основ міжнародної підприємницької діяльності.
2. Складові управління міжнародним бізнесом
3. Траєкторії міжнародного бізнесу на засадах сталого розвитку
4. Специфіка ведення міжнародного бізнесу в країнах світу
5. Аналіз зарубіжних ринків та їх оцінка.

Контрольні запитання до теми

1. Дайте визначення міжнародного бізнесу.
2. Яка мета вивчення дисципліни «Управління міжнародним бізнесом»?
3. Які процеси включає управління міжнародним бізнесом?
4. Які функції управління міжнародним бізнесом
5. Як вплинула епоха глобалізації на ведення міжнародного бізнесу?
6. Які вектори обрати міжнародній компанії для реалізації цілей сталого розвитку?

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Проблеми і перспективи бізнесу в умовах світових трансформацій глобальних ринків.
2. Шляхи і проблеми інтернаціоналізації українських компаній.
3. Умови економічної діяльності у сфері міжнародного бізнесу на ринках країн (обрати регіон)
4. Особливості функціонування ринків країн Європи та їх оцінка.

Практичне заняття 2.

Правові, технологічні та політичні аспекти міжнародного бізнесу

Мета: дослідити правове середовище ведення бізнесу, закони країн, політику відносин між країнами щодо комерційних угод.

План

1. Правове середовище міжнародного бізнесу.
2. Вплив політичних факторів на ведення міжнародного бізнесу.
3. Можливості трансферу технологій на розвиток міжнародного бізнесу.
4. Параметри оцінки внутрішнього та зовнішнього середовища міжнародної компанії.
5. Закони, що безпосередньо регулюють міжнародні ділові операції.

Контрольні запитання до теми

1. Що таке зовнішнє середовище суб'єкта підприємницької діяльності і на які фактори воно поділяється?
2. Дайте характеристику стану зовнішнього середовища суб'єкта підприємницької діяльності
3. Вкажіть, які елементи зовнішнього середовища безпосередньо впливають на діяльність комерційного підприємства.
4. Перелічіть систему міжнародних інститутів, що формують міжнародне правове середовище бізнесу
6. Які чинники зовнішнього середовища впливають на прийняття рішень в міжнародному бізнесі?
7. Дослідіть правові основи ведення міжнародного бізнесу.
8. Наведіть способи і механізми державної підтримки великого, малого та середнього бізнесу в Європі;
9. Чи однаковою мірою чинники зовнішнього середовища впливають на діяльність міжнародних фірм, і від чого залежить цей вплив?
10. На які чинники зовнішнього середовища слід звертати особливу увагу при виході на міжнародні ринки?

11. У чому різниця між недискримінаційним режимом та режимом найбільшого сприяння

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Порівняння західноєвропейської, американської та японської моделей інноваційного процесу міжнародного бізнесу
2. Охарактеризувати правові основи та специфіку ведення міжнародного бізнесу в промисловості.
3. Навести правові основи та форми ведення сільськогосподарського (аграрного) бізнесу в країнах світу.
4. Охарактеризувати правові основи міжнародного банківського бізнесу.
5. Охарактеризувати правові основи страхового бізнесу в країнах світу.

Практичне заняття 3.

Ділова культура, соціальна та екологічна відповідальність в управлінні міжнародним бізнесом

Мета: розглянути характеристики і основні ознаки ділової культури, визначити завдання етичної поведінки у міжнародному бізнесі, впровадження елементів соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі.

План

1. Роль ділової культури і крос-культурних відмінностей в управлінні міжнародним бізнесом.
2. Етичні норми і правила поведінки корпорації на міжнародному ринку
3. Сфери корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.
4. Екологічні аспекти ведення міжнародного бізнесу.

Контрольні запитання до теми

1. Яке значення ділової культури в управлінні міжнародним бізнесом?
2. Який рівень з перелічених справляє найбільший вплив на міжнародний бізнес: державний, корпоративний, суспільний.
3. Дайте характеристику складових механізму реалізації корпоративної соціальної та екологічної відповідальності
4. Наведіть приклади корпоративної соціальної та екологічної відповідальності міжнародних фірм.

5. Назвіть етапи формування та необхідні атрибути позитивного бренду міжнародної компанії
6. Пояснити, які економічні вигоди приносить екологічна відповідальна діяльність фірми?

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Континентальна модель корпоративної соціальної відповідальності (модель Бисмарка).
2. Південноєвропейська модель корпоративної соціальної відповідальності.
3. Англосаксонська модель корпоративної соціальної відповідальності (модель Бевериджа).
4. Американська модель корпоративної соціальної відповідальності.
5. Азійська модель корпоративної соціальної відповідальності
6. Основні функції менеджера з корпоративної соціальної відповідальності.
7. Формування та реалізація екологічної стратегії в міжнародному бізнесі.

Практичне заняття 4.

Планування і організація економічної діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу

Мета: сформулювати глобальні цілі і стратегії суб'єктів міжнародного бізнесу, визначити можливості і загрози усередині країни, і провести аналіз для кожної з країн, де передбачається вести бізнес.

План

1. Планування в системі управління міжнародною компанією.
2. Аналітичні можливості інформаційної системи міжнародного бізнесу.
3. Бухгалтерська звітність міжнародної компанії. Консолідація бухгалтерської звітності корпорації.
4. Організація стратегічного планування в міжнародній фірмі.

Контрольні запитання до теми

1. Яку роль відіграє інформаційне забезпечення у вирішенні проблем управління міжнародною компанією?
2. З яких джерел надходять дані до інформаційної системи корпорації?
3. Які бухгалтерські моделі вам відомі? Стисло охарактеризуйте їх.
4. Які чинники можуть впливати на національні особливості системи ГААР?
5. Наведіть узагальнену схему аналізу річного звіту ТНК.
6. Чому системи обліку в різних країнах неоднакові? Чому ці відмінності мають важливе значення?
7. Які чинники впливають на вибір підприємством міжнародних пріоритетів?
8. Як змінюється ефективність та оперативність аналізу при використанні моделі "чотирьох фільтрів".

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Розробка бізнес-плану міжнародної діяльності підприємства (на прикладі підприємства, вибраного студентом).
2. Середовище фінансової діяльності корпорації. Організаційні, інформаційні та правові особливості діяльності на світовому фінансовому ринку.
3. Європейські стандарти звітування про сталий розвиток (ESRS)

Практичне заняття 5.

Міжнародний стратегічний та фінансовий менеджмент, як складова міжнародного бізнесу

Мета: з'ясувати завдання та концептуальні засади стратегічного менеджменту в міжнародному бізнесі, дослідити внутрішню фінансову структуру міжнародного підприємства; ознайомитись з методами мобілізації фінансових ресурсів; структурою капіталу зарубіжної фірми; управлінням рухом грошових коштів; та особливостях оподаткування діяльності зарубіжної фірми.

План

1. Передумови формування стратегії міжнародних фірм
2. Корпоративні стратегії здійснення закордонних операцій.
3. Джерела і методи фінансування зарубіжних операцій міжнародних фірм.

4. Практика розробки і реалізації стратегічних планів багатонаціональних компаній (БНК)
5. Обґрунтування стратегії ведення бізнесу та SWOT-аналіз.

Контрольні запитання до теми

1. Що таке стратегічні альтернативи?
2. Які фактори визначають розміщення компанії?
3. Описати досвід впровадження кластерних стратегій.
4. Які основні можливості застосування глобальних стратегій ТНК?
5. Завдання міжнародного фінансового менеджменту корпорації.
6. Охарактеризуйте джерело зовнішніх фінансових ресурсів компанії.
7. Розкрийте внутрішні джерела фінансування.
8. Визначте особливості глобального керування готівкою міжнародної фірми.
9. Назвіть види фінансових ризиків і методи керування ними.
10. Назвіть основні канали переміщення капіталу усередині корпорації.
11. Які інструменти забезпечують регулювання фінансової діяльності корпорації?
12. Сформулюйте основні завдання, які виконують трансфертні ціни.
13. У чому полягає особливість оподаткування діяльності фірми з іноземним капіталом?

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Складання бізнес стратегії підприємства (на прикладі підприємства, обраного студентом).
2. Розробка SWOT-аналізу підприємства (на прикладі підприємства, обраного студентом).

Практичне заняття 6.

Ефективність управління міжнародним бізнесом

Мета: оволодіти методами оцінки ефективності ведення міжнародного бізнесу з врахуванням комерційної, економічної, фінансової та екологічної складової.

План

1. Основні принципи оцінки ефективності діяльності міжнародної компанії

2. Показники ефективності діяльності компанії
3. Фактори впливу на ефективність здійснення міжнародних операцій у міжнародному бізнесі
4. Фінансові показники в оцінці діяльності міжнародної компанії.

Контрольні запитання до теми

1. Яке значення фінансових показників в оцінці діяльності міжнародної компанії
2. З якою метою компанія використовує показники, орієнтовані на клієнтів
3. За допомогою яких показників оцінюється ефективність системи корпоративного управління
4. Охарактеризуйте етапи управління міжнародними операціями в міжнародному бізнесі
5. Обґрунтуйте шляхи, за допомогою яких міжнародна фірма досягає фінансової стабільності
6. Чому хаб-компанії змінюють функціонування ринків, секторів
7. Екологічні наслідки виробничої діяльності корпорацій.

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

- 1.. Ефект мереж
2. Ефект доміно
3. Посилення торговельних суперечностей і дисбалансів потоків капіталів
4. Вразливість міжнародного бізнесу до нестабільності на світових ринках
5. Порівняння структури експорту та інструментів впливу на міжнародний бізнес

Практичне заняття 7.

Мотиваційний механізм та контроль в системі управління міжнародним бізнесом

Мета: розгляд сутності поведінки індивіда в міжнародній компанії, процес виміру й оцінки результатів реалізації стратегій і планів міжнародного бізнесу, ефективності коригувальних дій, що забезпечують досягнення бізнесових цілей.

План

1. Поведінка індивіда в міжнародній компанії.
2. Мотивація в міжнародних компаніях.
3. Прийняття рішень в міжнародному бізнесі.
4. Контроль як фундаментальний елемент процесу управління міжнародним бізнесом

Контрольні запитання до теми

1. Визначте моделі мотивації, засновані на потребах, в різних бізнес культурах.
2. Що Ви можете сказати про лідерство в міжнародних компаніях ?
3. Поясніть з позицій міжнародного бізнесу важливість ефективного використання людських ресурсів.
4. Як би ви спрогнозували потребу в кадрах, якби керували транснаціональною корпорацією?
5. На які проблеми можуть наражатись керівники корпорації під час управління кадрами? Прокоментуйте п'ять із них.
6. Якими способами можна здійснювати добір міжнародних менеджерів? Прокоментуйте кожен з них, відзначаючи його переваги та недоліки.
7. Якими якостями повинен володіти відряджуваний за кордон менеджер? Ранжуйте їх за ступенем значущості.
8. Складіть загальний план підготовки персоналу для роботи в зарубіжній філії. Прокоментуйте своє рішення.
9. Які найважливіші заходи слід спланувати Південно-Корейській ТНК для забезпечення якнайшвидшої адаптації свого менеджера, відрядженого до США? Китаю? Німеччини?
10. Якою має бути політика у сфері оплати праці? Дайте пояснення.

Теми для індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Нормативна та дескриптивна моделі на прикладі визначеної країни (за вибором студента).
2. Міжнародна кадрова стратегія і трудові відносини в корпорації: прогноз потреби в кадрах за категоріями, проблемні питання, динаміка трудових відносин за Скінером.
3. Навчання персоналу для роботи в зарубіжних філіях: стратегія підготовки міжнародного менеджера, етапи навчання.
4. Оплата праці міжнародних менеджерів: проблеми, основний оклад і преміальні надбавки.

2. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. *Стійка орієнтація національних економік на виробництво певної продукції з метою її реалізації на світовому ринку – це*

- Міжнародна спеціалізація
- Міжнародна економічна інтеграція
- Міжнародний поділ праці
- Світова економіка
- Інтернаціоналізація економічного розвитку

2. *Стійка концентрація виробництва певної продукції в окремих країнах, яка визначає їх спеціалізацію в міжнародному обміні – це*

- Міжнародна спеціалізація
- Міжнародна економічна інтеграція
- Міжнародний поділ праці
- Інтернаціоналізація економічного розвитку
- Немає правильної відповіді

3. *У більшості випадків базові навички та знання, необхідні для успішної роботи менеджера у сфері міжнародного бізнесу та внутрішніх ділових операцій*

- Не відрізняються по своїй суті
- Відрізняються частково
- Відрізняються в окремих випадках
- Відрізняються кардинально
- Суттєво відрізняються

4. *Мережі, що забезпечують міжкорпоративний зв'язок, відносять до типу:*

- Бізнес-клієнт
- Корпорація-корпорація
- Бізнес-бізнес
- Клієнт-клієнт
- Корпорація–клієнт

5. *США - це найважливіший ринок для компаній з країн з більш високим рівнем доходів*

- Які бажають отримати дохід зі сторони численного неосвіченого середнього класу США
- Які бажають отримати замовлення зі сторони численного освіченого середнього класу США
- Які отримують валютний прибуток

○ Які бажають отримати дохід зі сторони незаможних верств населення США

○ Немає правильної відповіді

6. *Які переваги від формування стратегічних альянсів доступні для міжнародних компаній?*

○ Можливість спрощеного виходу на новий ринок

○ Поділ ризиків, обмін знаннями та досвідом

○ Синергія

○ Посилення конкурентних переваг

○ Все вище перелічене

7. *Форма міжнародного бізнесу, за якої фірма-підрядчик за свої кошти будує підприємство (об'єкт), а замовник поетапно розраховується за нього:*

○ контракт на управління

○ ліцензування

○ прямі іноземні інвестиції

○ Немає правильної відповіді

○ проект «під ключ»

8. *Формування відповідної організаційної структури компанії забезпечує виконання певних завдань. Що не відноситься до таких завдань?*

○ розподіл ресурсів компанії

○ розподіл посадових обов'язків між працівниками компанії

○ інформування співробітників про правила і процедури, прийнятих у компанії, а також про те, якою ефективності компанія очікує від своїх працівників

○ збір і передача інформації, яка використовується в процесі вирішення проблем, прийняття рішень, а також ефективного організаційного контролю

○ Всі названі завдання відносяться

9. *Якого підходу дотримується компанія на початковому етапі експортної діяльності*

○ Безлімітного

○ Комплементарного

○ Підходу, згідно з яким утворюється новий відділ

○ Фінансового

○ Немає правильної відповіді

10. Який контроль спрямований на перевірку робочих процесів і систем, що функціонують як у межах корпорації в цілому, так і в рамках її дочірніх підприємств і виробничих підрозділів?

- Операційний
- Загальний організаційний
- Контроль по центрах відповідальності
- Функціональний
- Немає правильної відповіді

11. За якими факторами визначається ефективність роботи компанії?

- Фактичний обсяг виробництва
- Продуктивність праці робітників
- Рівень якості продукції
- Обсяг продажів в одиницях продукції
- Все вище перелічене

12. На якому з етапів свого розвитку міжнародного бізнесу відбулося перетворення потужних компаній-концесіонерів на автономні економічні держави, які здійснювали виробничі, торговельні, освітні, медичні, транспортні, часто поліцейські функції для своїх працівників, а інколи для усіх мешканців регіону?

- ера концесій
- ера глобалізації
- ера комерції
- ера експансії
- ера національних держав

13. На якому з етапів свого розвитку міжнародного бізнесу відбулося формування та розвиток міжнародного ринку капіталу, нових фінансових інструментів, міжнародного аудиту та консалтингу; виникнення мультинаціональних компаній; формування процесу глобалізації міжнародного бізнесу?

- ера концесій
- ера глобалізації
- ера комерції
- ера експансії
- ера національних держав

14. На якому з етапів свого розвитку міжнародного бізнесу відбулося посилення впливу революційних технологічних інновацій, що зумовлюють економічні, соціальні і політичні зміни; могутній

розвиток телекомунікацій; залежність кожної держави від міжнародного бізнесу?

- ера концесій
- ера глобалізації
- ера комерції
- ера експансії
- ера національних держав

15. Перехід бізнесом національних кордонів безпосередньо мотивований двома групами чинників:

- вартісними і маркетинговими
- економічними й політичними
- маркетинговими й економічними
- вартісними й економічними
- немає правильної відповіді

16. До найважливіших умов контракту «під ключ» звичайно відносять:

- ціну контракту; фінансування експорту; якість технології й управління; досвід і репутацію фірми
- інвестиційний клімат приймаючої країни; ступінь політичного й економічного ризику в приймаючій країні; ціну контракту; досвід і репутацію фірми
- досвід і репутацію фірми; інвестиційний клімат приймаючої країни; якість технології й управління; законодавча база приймаючої країни
- якість технологій фірми й управління; можливість отримання державного кредиту; ціну контракту; рівень монополізації ринку
- немає правильної відповіді

17. За видами діяльності фірми можна згрупувати так:

- фірми послуг, торгівельні компанії, виробничі компанії;
- консалтингові фірми, торгівельно-посередницькі компанії,
- виробничі компанії;
- фірми послуг, фінансові компанії, торгівельні компанії;
- виробничі компанії, страхові компанії, торговельні компанії.

18. Регулювання міжнародного бізнесу має три рівні:

- національний, регіональний, глобальний /світовий/
- міждержавний, регіональний, національний
- внутріфірмовий, національний, глобальний /світовий/
- немає правильної відповіді
- внутріфірмовий, національний, регіональний

19. Контракти на управління використовуються, насамперед, коли:

- підприємство фірми в іншій країні експропрійовано, фірма починає управління новим підприємством, фірма береться за управління підприємств, які бідують
- підприємство фірми в іншій країні експропрійовано, фірма постачає частину устаткування згідно з проектом, фірма береться за управління підприємством, яке бідує
- підприємство фірми в іншій країні експропрійовано, фірма починає керувати новим підприємством, фірма здійснює експортну діяльність

- немає правильної відповіді

- всі відповіді вірні

20. Основними цілями міжнародного бізнесу є:

- розширення збуту; придбання ресурсів; диверсифікація
- концентрація; розширення збуту; придбання ресурсів
- зниження ризику здійснення ділових операцій; диверсифікація; придбання ресурсів
- отримання додаткових доходів, диверсифікація; розширення збуту

- немає правильної відповіді

21. Що таке репатріація?

- Повернення на батьківщину прибутків, отриманих в країні, на території якій діє дана багатонаціональна корпорація
- Вивезення продукції багатонаціональної корпорації за кордон
- Завезення продукції багатонаціональної корпорації з-за кордону
- Проведення експортно-імпортних операцій даної багатонаціональної корпорації
- Здійснення закупівлі сировини чи матеріалів з країни, де не немає представництв даної багатонаціональної корпорації

22. Культурні з високим рівнем прийняття невизначеності

- Нетерпимі до гнучкої структури управління, а також до досить гнучких правил і процедур ведення бізнесу
- Сформували жорстку ієрархічну структуру управління та розробили детальні правила та процедури ведення бізнесу
- Більш терпимі до гнучкої структури управління, а також до досить гнучких правил і процедур ведення бізнесу
- Нетерпимі до гнучкої структури управління, але терпимі до досить гнучких правил і процедур ведення бізнесу

○ Не сформували жорстку ієрархічну структуру управління проте розробили детальні правила та процедури ведення бізнесу

23. До чинників національної культури, виділених Гиртом Хофстеде, відносяться

○ Соціальна орієнтація, відношення до влади, відношення до невизначення, орієнтація на досягнення мети, часова орієнтація

○ Соціальна адаптація, відношення до влади, відношення до невизначення, орієнтація на досягнення мети, часова орієнтація

○ Соціальна адаптація, відношення до влади, відношення до невизначення, орієнтація на досягнення мети, часова адаптація

○ Соціальна адаптація, відношення до релігії, відношення до невизначення, орієнтація на досягнення мети, часова адаптація

○ Соціальна адаптація, відношення до релігії, відношення до невизначення, орієнтація на досягнення мети, часова орієнтація

24. Як називається закон, спрямований проти міжнародних компаній, що торгують майном чи отримують вигоди від використання майна американських компаній, яке було конфісковано кубинським урядом після того, як в 1959 р. Фідель Кастро захопив владу в країні?

○ Закон Дугласа

○ Закон Котлера

○ Закон Самюелсона

○ Закон Хелмса-Бертонга

○ Немає правильної відповіді

25. Франчайзинг (franchising) – це

○ особлива форма ліцензування, суть якої полягає в тому, що фірма, яка перебуває в одній країні, видає компанії з іншої країни дозвіл на використання своєї технології виробництва, а також бренду, торгової марки і логотипу в обмін на виплату роялті.

○ укладення договору, відповідно до якого фірма, що знаходиться в одній країні, видає компанії іншої країни ліцензію на використання своєї інтелектуальної власності (патентів, торгової марки, фірмової назви, авторських прав або секретів виробництва) в обмін на виплату роялті.

○ придбання зарубіжних фінансових активів (акцій, облігацій і депозитних сертифікатів), що не ставить на меті здійснення контролю.

○ вкладення капіталу з метою здійснення придбання і реального контролю над об'єктами власності, активами і цілими компаніями в інших країнах.

- угода, відповідно до якої компанія в одній країні дає фірмі, що знаходиться в іншій країні, згода на управління потужностями цієї фірми або надання інших управлінських послуг за певну винагороду.

26. *Управлінський контракт (management contract) – це*

- особлива форма ліцензування, суть якої полягає в тому, що фірма, яка перебуває в одній країні, видає компанії з іншої країни дозвіл на використання своєї технології виробництва, а також бренду, торгової марки і логотипу в обмін на виплату роялті.

- укладення договору, відповідно до якого фірма, що знаходиться в одній країні, видає компанії іншої країни ліцензію на використання своєї інтелектуальної власності (патентів, торгової марки, фірмової назви, авторських прав або секретів виробництва) в обмін на виплату роялті.

- придбання зарубіжних фінансових активів (акцій, облігацій і депозитних сертифікатів), що не ставить на меті здійснення контролю.

- вкладення капіталу з метою здійснення придбання і реального контролю над об'єктами власності, активами і цілими компаніями в інших країнах.

- угода, відповідно до якої компанія в одній країні дає фірмі, що знаходиться в іншій країні, згода на управління потужностями цієї фірми або надання інших управлінських послуг за певну винагороду.

27. *Ліцензування (licensing) –*

- особлива форма ліцензування, суть якої полягає в тому, що фірма, яка перебуває в одній країні, видає компанії з іншої країни дозвіл на використання своєї технології виробництва, а також бренду, торгової марки і логотипу в обмін на виплату роялті.

- укладення договору, відповідно до якого фірма, що знаходиться в одній країні, видає компанії іншої країни ліцензію на використання своєї інтелектуальної власності (патентів, торгової марки, фірмової назви, авторських прав або секретів виробництва) в обмін на виплату роялті.

- придбання зарубіжних фінансових активів (акцій, облігацій і депозитних сертифікатів), що не ставить на меті здійснення контролю.

- вкладення капіталу з метою здійснення придбання і реального контролю над об'єктами власності, активами і цілими компаніями в інших країнах.

- угода, відповідно до якої компанія в одній країні дає фірмі, що знаходиться в іншій країні, згода на управління потужностями цієї фірми або надання інших управлінських послуг за певну винагороду.

28. Міжнародний бізнес може відрізнятися від внутрішнього за наступними ознаками:

- У різних країнах, залучених в міжнародний бізнес, можуть використовуватися різні валюти
- Існує ймовірність наявності розбіжностей між правовими системами різних країн
- У деяких випадках законодавчі норми різних країн можуть виявитися несумісними
- Між культурами різних країн також існують відмінності. Одна країна може мати в своєму розпорядженні великі запаси природних ресурсів, але не мати кваліфікованої робочої сили, тоді як інша країна володіє продуктивною, висококваліфікованою робочою силою і в той же час відчуває нестачу природних ресурсів

○ Всі відповіді вірні

29. Що із зазначених прикладів не відноситься до міжнародного бізнесу?

- операції, як закупівля сировини і матеріалів в одній країні і їх перевезення на територію іншої країни для подальшої обробки або зборки
- транспортування готової продукції з однієї країни в іншу з метою продажу в системі роздрібною торгівлі
- спорудження заводів в зарубіжних країнах з метою отримання доходів на базі використання більш дешевої робочої сили
- отримання кредиту на світових ринки банку однієї країни для фінансування операцій в іншій країні
- всі відповіді вірні

30. До принципу ввічливості в міжнародному бізнесі відноситься

- Країна А і країна В домовляються про взаємне визнання законності рішень судових органів один одного
- На адресу відповідача в установленому порядку передається повідомлення про винесення того чи іншого судового рішення у справі.
- Судове рішення, винесене судом іноземної держави, що не суперечить внутрішнім законодавчим актам країни
- Судове рішення, винесене судом іноземної держави не призводить до порушення договірних зобов'язань з боку відповідача
- Всі відповіді відносяться

31. Економічна незахищеність являє собою:

- вплив змін вартостей валют на фінансові звіти фірми, котрі відображають її фінансовий стан
- реальний приплив або відплив готівки в результаті зміни валютного курсу в період від укладення угоди до здійснення платежу
- результат істотного впливу змін вартості валют на доходи або конкурентоспроможність фірми в тривалій перспективі
- постійне коригування планів фірми з урахуванням змінних кон'юнктурних умов
- немає правильної відповіді

32. Ліцензування, франчайзинг, контракт на управління, проекти «під ключ» створюють можливість:

- організації однієї країни отримати доступ до технології виробництва або управління, розробленій в іншій країні і завдяки цьому підвищити свою конкурентоспроможність на внутрішньому та світовому ринках
- організації однієї країни використати дешеву робочу силу в іншій країні і завдяки цьому знизити собівартість власної продукції
- організації однієї країни отримати доступ до кредитних ресурсів іншої країни і завдяки цьому розширити обсяг власного виробництва
- організації однієї країни отримати доступ до державних фінансових ресурсів іншої країни і завдяки цьому знизити ризик своєї інвестиційної діяльності
- немає правильної відповіді

33. Як називається розгалужена (диверсифікована) корпорація, яка контролює виробництво і маркетинг різноманітних продуктів?

- ТНК
- Конгломерат
- Концерн
- економічний союз
- немає правильної відповіді

34. Об'єднання незалежних компаній (серед них і міждержавних), переважно офіційно не оформлене, для усунення конкуренції та одержання монопольного прибутку – це:

- Траст
- Партнерство
- Акціонерне товариство
- Картель
- Немає правильної відповіді

35. *Правовідношення, через яке одна особа (засновник) передає у власність іншій особі (довірчому власнику) яке-небудь майно або право з покладанням на нього зобов'язань щодо управління такою власністю від свого власного імені в якості незалежного власника для вилучення вигоди на користь третіх осіб (вигодоотримувачів) – це:*

- офшорний банк
- офшорний центр
- траст
- торговельна компанія
- Немає правильної відповіді

36. *Основна мета міжнародного виробничого менеджменту полягає в тому, щоб:*

○ ефективно і економічно забезпечити за допомогою виробництва перетворення вихідних ресурсів в кінцевий продукт (або послугу) для задоволення потреб споживачів

○ ефективно керувати рухом фінансових ресурсів і фінансовими відносинами, що виникають між організаціями в процесі руху цих ресурсів

○ здійснювати прогнозування, розширення і задоволення попиту на товари і послуги через їх розробку, просування й реалізацію

○ забезпечити найбільш ефективні шляхи реалізації інвестиційної стратегії компанії на окремих етапах її розвитку

- немає правильної відповіді

37. *Основна мета міжнародного фінансового менеджменту в тому, щоб:*

○ ефективно і економічно забезпечити за допомогою виробництва перетворення вихідних ресурсів в кінцевий продукт (або послугу) для задоволення потреб споживачів

○ ефективно керувати рухом фінансових ресурсів і фінансовими відносинами, які виникають між організаціями в процесі руху цих ресурсів

○ здійснювати прогнозування, розширення і задоволення попиту на товари і послуги через їх розробку, просування і реалізацію

○ забезпечити найбільш ефективні шляхи реалізації інвестиційної стратегії компанії на окремих етапах її розвитку

- немає правильної відповіді

38. *Які саме етапи проходить завоювання нового ринку міжнародним концерном?*

○ вивчення ринку шляхом проведення ретельних і глибоких аналізів; експорт спочатку через місцевого представника, а потім через власні комерційні організації; створення власної філії /ПЗІ/

○ експорт спочатку через місцевого представника, а потім через власні комерційні організаційні організації; створення власної філії /ПЗІ/; вивчення ринка шляхом проведення ретельних і глибоких аналізів

○ створення власної філії /ПЗІ/; вивчення ринка шляхом проведення ретельних і глибоких аналізів; експорт спочатку через місцевого представника, а потім через власні комерційні організації

○ експорт спочатку через місцевого представника, а потім через власні комерційні організаційні організації; вивчення ринка шляхом проведення ретельних і глибоких аналізів; створення власної філії /ПЗІ/;

○ немає правильної відповіді

39. Який елемент міжнародної стратегії визначає здатність компанії домогтися видатних результатів у тій чи іншій сфері діяльності, особливо в порівнянні з конкурентами?

○ Сфера діяльності

○ Виключна компетенція компанії

○ Елемент використання ресурсів

○ Синергія

○ Немає правильної відповіді

40. Який елемент визначає сферу ділових інтересів компанії?

○ Сфера діяльності

○ Виключна компетенція компанії

○ Елемент використання ресурсів

○ Синергія

○ Немає правильної відповіді

41. Чим є висловлювання компанії Carpenter Technology «стати найбільшою, прибутковою, розвинутою міжнародною компанією з виробництва і збуту спеціальних сплавів, матеріалів і компонентів»?

○ Дослідженням середовища веденням бізнесу та SWOT-аналізом

○ Стратегічними цілями

○ Місією

○ Формуванням тактики компанії

○ Розробкою загальної схеми управління

42. Яка стратегія охоплює роботу окремих напрямків бізнесу, дочірніх компаній і підрозділів, що входять до складу компанії?

- Корпоративна стратегія
- Бізнес-стратегія
- Функціональна стратегія
- Диференційна стратегія
- Стратегія розвитку

43. Стратегія бізнес-одиниць, що визначає напрямок дій на забезпечення конкурентних переваг у конкретній сфері діяльності організації - це

- Корпоративна стратегія
- Бізнес-стратегія
- Функціональна стратегія
- Диференційна стратегія
- Стратегія розвитку

44. Стратегія, що описує загальний напрямок розвитку підприємства, його виробничо-збутової діяльності. Корпоративна стратегія поширюється на все підприємство, охоплює всі напрямки його діяльності, тому формується вищим керівництвом підприємства – це

- Корпоративна стратегія
- Бізнес-стратегія
- Функціональна стратегія
- Диференційна стратегія
- Стратегія розвитку

45. Стратегія, яка полягає в урізноманітненні бізнесу підприємства шляхом його виходу на нові сектори ринку і розширення діапазону його діяльності.

- Стратегія диверсифікації діяльності підприємства
- Корпоративна стратегія
- Бізнес-стратегія
- Функціональна стратегія
- Диференційна стратегія

46. Що відноситься до оцінки альтернативних зарубіжних ринків?

- Потенціал ринку
- Виявлення ключових факторів успіху підприємства на ньому
- Оцінка кон'юнктурних тенденцій
- Правове і політичне середовище
- Все вище перелічене

47. Від яких факторів залежать способи проникнення на закордонні ринки?

- Рівень ризику, якому піддається компанія
- Потенційний виграш, який передбачається отримати в результаті проникнення
- Можливість отримання ресурсів, необхідних для конкурентоспроможності компанії
- Рівень ризику, якому піддається компанія та можливість отримання ресурсів, необхідних для конкурентоспроможності компанії
- Потенційний виграш, який передбачається отримати в результаті проникнення та рівень ризику, якому піддається компанія
- Все перелічене

48. Як називаються мотиви, що закликають компанію до проникнення на зарубіжні ринки з-за можливостей ведення бізнесу на цих ринках?

- Неактивними
- Проактивними
- Реактивними
- Активними
- Немає правильної відповіді

49. Як називаються мотиви, що стимулюють дії компанії щодо проникнення на зарубіжні ринки в результаті скорочення можливостей для ведення бізнесу на вітчизняному ринку?

- Неактивними
- Проактивними
- Реактивними
- Активними
- Немає правильної відповіді

50. Економічний термін, що описує компанію, яка інвестує об'єднані активи клієнтів у цінні папери котрі відповідають її задекларованій фінансовій меті

- Компанією з управління експортом
- Експортною асоціацією Вебба-Померена
- Компанія з управління активами
- Урядовою експортною компанією
- Немає правильної відповіді

51. Яка компанія надає право на використання своєї інтелектуальної власності (технології, методів ведення бізнесу, патентів, авторських прав, брендів і торгових марок) іншій компанії?

- Компанія-ліцензіат
- Компанія-ліцензіар
- Компанія-посередник
- Компанія-імпортер
- Компанія-експортер

52. Перевагою експорту, як способу проникнення на міжнародний ринок є:

- Можливість поступового проникнення на ринок
- Чутливість до тарифних і нетарифних обмеженням на торгівлю
- Складнощі з поставками товарів
- більш низький потенціал прибутку
- всі відповіді вірні

53. Недоліком експорту, як способу проникнення на міжнародний ринок є:

- Отримання інформації про місцеві ринки
- Можливість уникнути обмежень на іноземні інвестиції
- Немає правильної відповіді
- поступове проникнення на ринок
- Потенційні конфлікти з дистриб'юторами

54. До переваг ліцензування, як способу проникнення на міжнародний ринок можна віднести:

- Відносно низький рівень фінансового ризику
- Отримання інформації про місцеві ринки
- Можливість уникнути тарифних та нетарифних обмежень, обмежень на іноземні інвестиції
- Можливість отримання інформації про потенціал ринку без великих фінансових витрат
- Всі відповіді вірні

55. До недоліків ліцензування, як способу проникнення на міжнародний ринок можна віднести:

- Обмеженні можливості ринку та можливість появи нового конкурента
- Відносно низький рівень фінансового ризику
- Отримання інформації про місцеві ринки
- Можливість уникнути тарифних та нетарифних обмежень, обмежень на іноземні інвестиції

- Можливість отримання інформації про потенціал ринку без великих фінансових витрат

56. До переваг франчайзингу, як способу проникнення на міжнародний ринок належить:

- Можливість здійснювати більш жорсткий контроль, в порівнян з іншими способами проникнення
- більш низький потенціал прибутку
- Немає правильної відповіді
- поступове проникнення на ринок
- Обмеженні можливості ринку

57. До недоліків франчайзингу, як способу проникнення на міжнародний ринок належить:

- Можливість здійснювати більш жорсткий контроль, в порівнян з іншими способами проникнення
- Відносно низький рівень фінансового ризику
- Можливість отримання інформації про потенціал ринку без великих фінансових витрат

- Можливість уникнути тарифних та нетарифних обмежень, обмежень на іноземні інвестиції

- Немає правильної відповіді

58. В якій країні використовується термін «SA (societe anonyne)» для позначення відкритих компаній - «PLC (public limited company)».

- У Сполучених Штатах Америки
- В Японії
- У Німеччині
- У Нідерландах
- У Франції

59. У Німеччині для опису різних форм обмеженої відповідальності використовується термін «Aktiengesellschaft (AG)», який

- використовується для позначення великих компаній з широким колом акціонерів, в яких повинні бути організовані такі керівні органи, як правління і рада директорів.

- використовується для позначення фірм, які є власністю обмеженої кількості партнерів, серед яких є, щонайменше, один акціонер з необмеженою відповідальністю.

- застосовується для позначення невеликих компаній, що знаходяться в приватній власності.

- використовується для позначення компаній з обмеженою відповідальністю всіх типів.

- використовується для позначення для позначення відкритих компаній.

60. У Німеччині для опису різних форм обмеженої відповідальності використовується термін «Kommanditgesellschaft auf Aktien (KGaA)», який

- використовується для позначення великих компаній з широким колом акціонерів, в яких повинні бути організовані такі керівні органи, як правління і рада директорів.

- використовується для позначення фірм, які є власністю обмеженої кількості партнерів, серед яких є, щонайменше, один акціонер з необмеженою відповідальністю.

- застосовується для позначення невеликих компаній, що знаходяться в приватній власності.

- використовується для позначення компаній з обмеженою відповідальністю всіх типів.

- використовується для позначення для позначення відкритих компаній.

3. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів полягає у вивченні окремих питань з дисципліни, які не розглядаються під час аудиторних занять. Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни «Управління міжнародним бізнесом» є складання поглибленого письмового звіту за однією із наведених тем (п.2.1).

Обсяг звіту про самостійну роботу повинен бути в межах 15-20 сторінок аркушів формату А-4. Звіт оформляється на стандартному папері формату А-4 (210×297). Поля: верхнє, нижнє — 20 мм, ліве — 25 мм, праве — 10 мм. Звіт має бути друкованим і виконується українською мовою.

Звіт повинен містити: чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій й аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, висновки, що узагальнюють авторську позицію по поставленій проблемі. У деяких випадках це може бути аналіз актуальних статистичних даних по досліджуваній проблемі, аналіз матеріалів із засобів масової інформації та використанням досліджуваних моделей, детальне дослідження

запропонованого завдання з розгорнутими думками, підбір та детальний аналіз прикладів, що ілюструють проблему.

Структура звіту.

Вступ

Основна частина (теоретичні основи дослідження обраної проблеми й виклад аргументованої власної точки зору).

Висновки.

Список використаних джерел.

Рекомендовану літературу для підготовки звіту самостійної роботи дивіться у списках джерел.

Тематика звіту із самостійної роботи

1. Сутність, еволюція та сучасні тренди міжнародного бізнесу.
2. Аналіз впливу глобалізації на стратегії міжнародних компаній.
3. Роль культурного середовища в управлінні міжнародними корпораціями.
4. Політико-правові ризики в міжнародному бізнесі та методи їх мінімізації.
5. Економічне середовище міжнародного бізнесу: оцінка інвестиційної привабливості країн.
6. Стратегії виходу вітчизняних підприємств на зовнішні ринки (експорт, ліцензування, франчайзинг).
7. Міжнародні стратегічні альянси як інструмент підвищення конкурентоспроможності.
8. Управління транснаціональними корпораціями (ТНК) в умовах світової нестабільності.
9. Особливості управління міжнародними спільними підприємствами.
10. М&А (злиття та поглинання) як стратегія глобального зростання компанії.
11. Особливості міжнародного маркетингу: стандартизація чи адаптація?
12. Управління міжнародними фінансовими операціями та валютними ризиками.
13. Міжнародний HR-менеджмент: особливості управління персоналом у крос-культурному середовищі.
14. Логістика та управління ланцюгами поставок у глобальному масштабі.
15. Інноваційний менеджмент у діяльності міжнародних компаній.

16. Особливості ведення міжнародного бізнесу в країнах ЄС.
17. Цифрова трансформація міжнародного бізнесу: роль ІТ-сектору та електронної комерції.
18. Перспективи розвитку українського бізнесу на глобальному ринку в післявоєнний період.
19. Державне регулювання та підтримка міжнародної діяльності підприємств.
20. Етичні аспекти та корпоративна соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі.
21. Екологічна ефективність міжнародного бізнесу.
22. Статичні та динамічні показники ефективності інвестицій в природоохоронні заходи.
23. Система міжнародних інституцій, що формують середовище функціонування та розвитку міжнародного бізнесу.
24. Транскордонні відносини, міждержавні й міжрегіональні комплексні програми й зв'язки в системі управління міжнародним бізнесом
25. Імплементация цілей сталого розвитку в систему управління міжнародним бізнесом

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Гіл Чарлз В. Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку / пер.з англ. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. 856 с.
2. Міжнародний бізнес : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової, М. В. Савченко. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с. URL: <https://r2.donnu.edu.ua/handle/123456789/2924>
3. Управління міжнародним бізнесом : навч. посіб. ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. Л. Богашко, О. П. Кірдан, С. М. Подзігун. Умань : Візаві, 2021. 200 с.
4. Сазонець О. М. Управління міжнародним бізнесом : навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с.
5. Тарасенко С. В., Петрушенко Ю. М. Міжнародний бізнес : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 222 с. URL:

<https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/de577f60-36cc-4532-8abb-2eaad99df60c/content>

6. Задоя А.О. Міжнародна економіка : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
7. Міжнародний бізнес : підручник / за ред. В. А. Вергуна. Київ : ВАДЕКС, 2014. 810 с.
8. Балановська Т. І., Троян А. В. Управління бізнесом : навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2019. 401 с.
9. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни : навчальний посібник / В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов; за заг. ред. В. В. Рокочої. К. : Університет "КРОК", 2019. 215 с.

Додаткова література

10. Міжнародні економічні відносини та світова політика. Частина 1 : навчальний посібник / Лютак О. М., Баула О. В., Галазюк Н. М., Зелінська О. М., Корольчук Л. В., Кравчук П. Я., Урбан О. А., Полянська Т. О. Луцьк : СПД Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. 324 с.
11. Козак Ю.Г. Світова економіка : навч. посібник / Ю. Козак, Н. Логвинова, А. Наумчик. К. : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.
12. Михайленко О. Г. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес». Дніпро : КИТ, 2017. 128 с.
13. Котлубай В. О. Практикум для проходження тренінг-курсів : «Створення власного бізнесу»; «Розробка конкурентної стратегії»; «Розвиток напрямів та інструментів міжнародного бізнесу» / В. О. Котлубай, О. В. Слободянюк, К. С. Нестерова. Одеса, 2021. 116 с.
14. Міжнародний бізнес: практикум для студ. спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Міжнародні економічні відносини» / Укладач: Карасьова Н. А. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 74 с.
15. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
16. Литвиненко Н. П., Терещенко Т. О. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі : підруч. К. : Центр учбової літератури, 2020. 336 с.

17. Міжнародні економічні відносини : навч. посібник / За ред. Ю. Г. Козака, М. А. Зайця. Одеса : «ТОВ ПЛУТОН», 2016. 352 с.
18. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування : навч. посібник / За ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С. К. : Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
19. Радченко С. Г. Етика бізнесу : навч. посіб. / 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с.
20. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Бізнес-стратегії європейських компаній : навчальний посібник. К. : Університет економіки та права "КРОК", 2018. 312 с.
21. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку : аналіт. доп. / Химинець В. В., Головка А. А., Мірус О. І. Київ : НІСД, 2021. 47 с.
22. Жемба А. Й., Качан О. І. Генезис інформаційного бізнесу України під впливом інноваційної глобалізації. *Фінансово-економічна політика в контексті інноваційного розвитку України*. Частина 1 : монографія / Л. М. Мельник, Л. О. Богінська, С. В. Дитчук та ін. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. Розд.1.2. С.16–33. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19653/>.
23. Якимчук Т. Л., Жемба А. Й., Красовська Ю. В. Розвиток сфери телекомунікаційних послуг як складова глобалізаційного процесу в міжнародному бізнесі. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки*. Вип. 2(102). Рівне : НУВГП, 2023. С. 417–426. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/27819/>.
24. Natalia Danyiuk, Alla Zhemba, Oleksandr Dyma, Olga Sazonets, Olena Kachan. The Advantages Of Cooperative Game Model In Enterprises Interaction In Vertical Marketing Channels By Varying Small Values Of Parameters Of The Advertising Cost Response Function.. *International Journal of Scientific & Technology Research (IJSTR)*, Volume 9. Issue 3, March 2020. Edition. P. 108–113.
25. Маковоз О., Слатьяникова В. (2024). Міжнародний менеджмент як основа управління міжнародним бізнесом. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*, 19(38). URL: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-19\(38\)-01](https://doi.org/10.33296/2707-0654-19(38)-01)

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>

3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Борисенка, 6). URL: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>
7. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Міністерство фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/>
9. Європейська статистична база даних. Євростат: URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
10. Global Innovation Index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org>
11. Global Services Location Index. URL: <https://www.atkearney.com/digital-transformation/gсли> .
12. Statistics and databases ILOSTAT // ILO. URL: <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/lang--en/index.htm>
13. UNCTADstat // UNCTAD. URL: <http://unctadstat.unctad.org/EN/Index.html>
14. World Trade Organization (WTO) // World Trade Organization. URL: <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx?Language=>
15. Світовий банк. URL: <http://www.worldbank.org>
16. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php